

Tunnslipsfotografier med uppförstorade mineraler, tagna med elektronmikroskop.

Mineralernas universum

Konstnären Magdalena Nilsson vrider på våra perspektiv. Hennes bilder av mineraler och stensorter, tagna genom mikroskop, öppnar dörren till detaljernas universum och påminner oss samtidigt om varifrån vi kommer.

TEXT **PETER WILLEBRAND** FOTO **SARA DANIELSSON**

Magdalena Nilsson är i grunden keramiker, utbildad vid Konstfack. En stor del av hennes konstnärliga uttryck har genom åren utgått från geografiska platser där det tillhörande landskapet omformas till abstrakta modeller. Abstraktionen kan till exempel vara en bild av ett mineral som kraftigt uppförstorat i ett mikroskop tillför ett helt annat perspektiv till berättelsen om landskapets karaktär.

– Jag vill skapa en förståelse för individens förhållande till sin plats i och på jorden, förklarar hon.

Verket *I den minsta detaljen* sammanfattar på många sätt hennes konstnärskap. Ett antal uppförstorade och akrylglaslaminerade runda bilder av mineraler möter besökaren i entrén till Skogomeskolan i Göteborg, byggd 2019. Vid ett första intryck ser bilderna ut att föreställa planeter som ingår i ett större planetarium. Men i själva verket är de sandkorn och stenar som plockats från platsen där skolan är byggd.

– Jag hade tidigare arbetat jag med professor Leif Johansson på geologiska institutionen vid Lunds universitet som lät mig titta på lerpartiklar i ett elektronmikroskop. Det var som att titta ut i rymden.

Magdalena Nilsson utgår från samma idé i sitt nästa projekt, verket *A closer look*, som vid årskiftet ska vara ett av konstverken i nya vårdbyggnaden på Danderyds sjukhus. I byggnadens samtliga nio plan kommer besökare och medarbetare att möta hennes verk, som samtidigt sätter sin unika prägel på varje plan. Men den här gången har Magdalena Nilsson inte hämtat stennarna från platsen. Det har istället blivit ett slags globalt projekt där hon sökt efter olika sensorer från hela världen, stenar med starka uttryck och som kan skapa konstraster.

– Jag kommer inte att använda lika starka förstoringar som tidigare, men det blir uteslutande bilder från ett polariserande mikroskop som visar mineralernas strukturer blandade med varandra. Bilderna är abstrakta och ibland otroligt vackra, som flygbilder över ett landskap.

Färgspektrat kommer från själva mikroskopet, där mineralerna reflekterar det polariserande ljuset.

– Jag tror att de flesta aldrig har sett bergarterna på det sättet och kopplar kanske inte till stenskivor vid första anblicken.

Stora sjukhus är också ofta internationella arbetsmiljöer med medarbetare och besökare från hela världen.

– Det vore förstås kul om de känner igen ”sin sten” på någon våning och kanske väcker ett glömt minne. Vi i Sverige är ju förmodligen väldigt präglade av våra stensorter.

Jakten på stensorter har gått över bildsökningar på nätet och ett nära samarbete med det brytande företaget Dala Sten, som har ett stort nätverk av leverantörer.

– Mycket har ju varit nytt för mig och jag har fått sätta mig in hur stenindustrin är uppbyggd, både i Sverige och internationellt. Det visade sig också att jag har vissa släktkopplingar till Dala Sten. Oscar Dighammar på Dala Sten har verkligen varit en stor hjälp i alla typer av frågor, inte minst när det gäller vad som är praktiskt möjligt. Det är ju inte alltid självklart att en konstnär som vill ha en kvadrat av en viss stensort är en prioriterad kund.

Magdalena har ”fått vara jobbig” och fråga om kvadratmeterpriset på många olika skivor med en mönstring som upplevs som

”Jag vill skapa en förståelse för individens förhållande till sin plats i och på jorden.”

en bild eller målning, och som ger varje våningsplan karaktär och variation. Samtidigt har hon haft en begränsande budget.

– Jag har fått döda många darlings på vägen. Jag blev till exempel nyfiken på en sten med en blå ton som visade sig kosta 97 000 kronor för en kvadrat. Jag anade att den skulle vara dyr ... men inte så dyr!

När hon väl har kommit över en sten som hon är ute efter tas den till Dala Stens anläggning utanför Falköping.

– Det är så otroligt spännande och nervöst när en sten anländar. Vi har verkligen petat med själva delningen av skivorna för att få ut de kompositioner som jag har velat och samtidigt synka med hur stenen betar sig för att undvika exempelvis möjliga sprickbildningar.

Efter att stenarna sätts samman i kompositioner vattensågas små rektangulära bitar ut ur skivorna och blir till nästa steg gestaltningen: fotografierna av tunnslipen.

– De utplockade bitarna blir tunnslipspreparaten som jag tittar på i mikroskopet.

När *A closer look* väl är på plats vid årsskiftet har Magdalena Nilsson arbetat med gestaltningen i tre år. Allt arbete med olika mineral och stensorter genom åren har fört med sig att hon i dag närstuderar de stenmiljöer som hon rör sig, på jakt efter just den där stenen med det rätta uttrycket.

– Jag bor själv i ett hus från 1940-talet och när jag går i traporna tittar jag alltid på mönstringen och färgerna. Marmorplattorna i Brännlyckan gör mig lite gladare! ■